

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 лютого 2021 року № 113»

I. Визначення проблеми

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2023 року № 1203 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів» (далі – Постанова № 1203) внесені зміни до основних нормативно-правових актів, якими здійснюється регулювання в сфері діяльності моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів (далі – МЗВ), що зумовлює приведення у відповідність норм наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 лютого 2021 року № 113 «Про затвердження типових форм документів у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів та вимог до їх заповнення», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 квітня 2021 року за № 498/36120 (далі – наказ № 113).

Проект наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Про внесення змін до наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 лютого 2021 року № 113» (далі – проект регуляторного акта) унеможливить порушення прав і законних інтересів суб'єктів господарювання, зменшить адміністративний тиск на бізнес та усуне відповідні регуляторні бар'єри.

Прийняття проекту регуляторного акта сприятиме удосконаленню та спрощенню процедури звітування у сфері МЗВ суб'єктами господарювання та наближенню законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Основні групи (підгрупи), на які проблема здійснює вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни, іноземці	–	+
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	–	+

Врегулювання зазначеної проблеми не може бути здійснено за допомогою ринкових механізмів і чинних регуляторних актів, оскільки узгодження регуляторних актів може бути здійснене лише шляхом внесення до них змін або їх скасування.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є подолання визначеної проблеми шляхом:

- наближенням законодавства України до законодавства Європейського Союзу, зокрема Директиви Європейського Парламенту і Ради 2003/87/ЄС від 13 жовтня 2003 року про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС (далі – Директива № 2003/87/ЄС), у частині, що стосується системи МЗВ;

- приведення у відповідність наказу № 113 до Постанови № 1203;

- сприяння удосконаленню нормативно-правових актів у сфері МЗВ з урахуванням пропозицій зацікавлених суб'єктів господарювання у сфері МЗВ на основі досвіду практичної роботи системи МЗВ з 2021 року, а саме:

- 1) врегулювання діяльності виробництва скла, включаючи скловолокно, з потужністю плавлення понад 20 тонн на добу;

- 2) зменшення навантаження на суб'єктів господарювання та спрощення процесу звітування в сфері МЗВ за рахунок уникнення необхідності щорічного оновлення плану моніторингу при зміні розрахункових коефіцієнтів за замовчуванням, обраних з Національного звіту (кадастру) антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів, та послаблення вимог до лабораторій.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проєкту регуляторного акта	<p>Перевагами обраного способу досягнення встановлених цілей є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення виконання Україною міжнародних зобов'язань у сфері зміни клімату, відповідно до Директиви № 2003/87/ЄС у частині, що стосується системи МЗВ, та наближення законодавства України до законодавства Європейського Союзу; - приведення у відповідність наказу № 113 до Постанови № 1203; - сприяння удосконаленню нормативно-правових актів у сфері МЗВ з урахуванням пропозицій зацікавлених суб'єктів господарювання у сфері МЗВ на основі досвіду практичної роботи системи МЗВ

Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	У випадку залишення ситуації, що склалася, без змін, поставлені цілі державного регулювання не будуть досягнуті і вищезазначена проблема у сфері МЗВ не буде вирішена. За таких умов в Україні не буде завершено створення повноцінної системи МЗВ, і не буде досягнуто прогресу в дерегуляції господарської діяльності та покращенні бізнес-клімату
--	--

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проєкту регуляторного акта	Зміни до наказу № 113 направлені на: врегулювання виду діяльності (виробництво скла), не охопленого даним наказом; удосконалення форми документів у сфері МЗВ до їх заповнення, приведення їх у відповідність до європейських норм та норм законодавства України. Також буде спрощено процес звітування в сфері МЗВ, у зв'язку з конкретизацією вимог	Відсутні
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Відсутні	В Україні не буде завершено створення повноцінної системи МЗВ, не буде досягнуто прогресу в дерегуляції господарської діяльності та покращенні бізнес-клімату

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Проєкт регуляторного акта не передбачає впливу на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	173	320	–	–	493
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	35	65	–	–	100

*Примітка: показники кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, отримані із даних Міндовкілля щодо кількості суб'єктів господарювання, які зареєстровані в Єдиному реєстрі з моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проєкту регуляторного акта	Приведення у відповідність наказу № 113 до Постанови № 1203. Врегулювання діяльності виробництва скла, включаючи скловолокно, з потужністю плавлення понад 20 тонн на добу. Зменшення навантаження на суб'єктів господарювання та спрощення процесу звітування в сфері МЗВ за рахунок уникнення необхідності щорічного оновлення плану моніторингу при зміні розрахункових коефіцієнтів за замовчуванням, обраних з Національного звіту (кадастру) антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів, та послаблення вимог до лабораторій	Витрати на ознайомлення з вимогами регулювання, підготовку звітних документів
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Вигоди відсутні, оскільки залишаться не врегульовані питання із зменшенням навантаження на суб'єктів господарювання та спрощення процесу звітування в сфері МЗВ та не будуть досягнуті цілі зазначені в розділі 2 цього аналізу регуляторного впливу	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<p>Альтернатива 1 Прийняття проєкту регуляторного акта</p> <p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)</p>	129 659,00
<p>Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання</p> <p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)</p>	0

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
<p>Альтернатива 1 Прийняття проєкту регуляторного акта</p>	4	Зазначений спосіб дозволяє досягнути цілей регулювання, повністю відповідає вимогам законодавства та є найбільш доцільним
<p>Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання</p>	1	Проблема продовжить існувати

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	Для держави та суб'єктів господарювання прийняття проекту регуляторного акта забезпечить ефективне здійснення діяльності у сфері МЗВ; для громадян: відсутні	Для держави: витрати не очікуються; для суб'єктів господарювання: витрати на ознайомлення з вимогами регулювання, підготовку звітних документів, за рік витрати складуть 129 659 грн; для громадян: відсутні	Прийняття проекту регуляторного акта дозволяє досягнути визначених цілей державного регулювання
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	У разі залишення наявної ситуації без змін вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні	Відсутні	Залишення ситуації, яка існує, не вирішує проблему та не сприяє виконанню вимог Закону України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів»

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття проекту регуляторного акта	Дана альтернатива є найбільш доцільною з огляду на поточний стан проблеми та переваг від її впровадження	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується
Альтернатива 2 Збереження чинного регулювання	Дана альтернатива не здатна вирішити проблеми, що наведені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для вирішення проблеми, визначеної у розділі I, та досягнення цілей, визначених у розділі II цього аналізу регуляторного впливу, проектом регуляторного акта передбачено механізм розв'язання проблеми шляхом внесення змін до наказу № 113, а саме до:

- Типової форми стандартного плану моніторингу,
- Вимог до заповнення типової форми стандартного плану моніторингу,
- Типової форми спрощеного плану моніторингу,
- Вимог до заповнення типової форми спрощеного плану моніторингу,
- Вимог до заповнення типової форми звіту оператора,
- Типової форми верифікаційного звіту,
- Вимог до заповнення типової форми верифікаційного звіту.

Механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації вимог регуляторного акта:

- ознайомитися з вимогами регулювання (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі Інтернет);
- організувати виконання вимог регулювання (обробка даних, підготовка документів та подання звітності).

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта:

1. Забезпечити інформування суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет – на офіційному вебсайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

2. Здійснити погодження проєкту регуляторного акта заінтересованими органами.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проєкту регуляторного акта не призведе до неочікуваних результатів і не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії регуляторного акта не прогнозується.

З боку суб'єктів господарювання відсутня необхідність вчинення додаткових дій, окрім витрат на ознайомлення з вимогами регулювання, підготовку звітних документів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати органів державної влади на впровадження регуляторного акта здійснюватиметься за рахунок раціонального використання наявних матеріально-технічних ресурсів та перерозподілу наявних трудових ресурсів у процесі державного управління.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органам державної влади не потрібно додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи державної влади, фізичні та юридичні особи не будуть нести додаткові витрати.

Згідно додатку 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, що додається.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проєкту регуляторного акта надасть можливість забезпечити всі сфери інтересів, зокрема, суб'єктів господарювання та інтереси держави.

Можливість виконання вимог регуляторного акта оцінюється як висока.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, відповідно до характеру відносин, які він регулює.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України, на виконання яких розроблено цей проєкт регуляторного акта.

Термін набрання чинності – 3 дня, наступного за днем його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються після набрання його чинності.

Ефективність та доцільність впровадженого регулювання визначають показники результативності:

- кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта, – 493;

- додаткові надходження до державного та місцевих бюджетів, у зв'язку з прийняттям проекту регуляторного акта, не передбачаються;

- час, що необхідно буде витратити одному суб'єкту господарювання для ознайомлення з вимогами регулювання та підготовкою звітних документів, – орієнтовно 5 годин на процедуру організації виконання вимог регулювання;

- кошти, які необхідно буде витратити одному суб'єкту господарювання для ознайомлення з вимогами регулювання та підготовкою звітних документів, – орієнтовно 263 гривні на процедуру організації виконання вимог регулювання;

- рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень проекту акта високий, оскільки повідомлення про оприлюднення проекту акта та аналіз регуляторного впливу проекту регуляторного акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Додаткові показники результативності регуляторного акта:

- мінімальна кількість помилок при підготовці документів для звітування суб'єктами господарювання в сфері МЗВ;

- збільшена кількість прийнятих щорічних звітів оператора;

- збільшення кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію сфери МЗВ, за рахунок розширення переліку видів діяльності.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися до дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта шляхом використання статистичних даних вимог регуляторного акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Для відстеження результативності будуть використовуватися дані, отримані за результатами процедури оцінки впливу на довкілля.

У разі виявлення під час відстеження нерегульованих та/або шкідливих для суб'єктів господарювання вимог чи норм регуляторного акту, буде внесено проект відповідних змін.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу показників дії цього акта, такі питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження має здійснюватися раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Відстеження результативності зазначеного вище регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання та заінтересованої громадськості, які надійшли до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2.	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень – ознайомлення з вимогами регулювання, часові витрати на ознайомлення з вимогами регулювання = 1 год (1*42,6=42,6 грн); – підготовка документів та подання звітності, часові витрати на підготовку документів = 4 год (4*42,6=170,4 грн)	213,00	894,60

4.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	0	0
5.	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень – папір для підготовки документів на звітування в кількості 100 шт. на одного суб'єкта господарювання. Один лист коштує 0,5 грн (0,5*100=50 грн)	50	250
7.	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8.	Інше (уточнити), гривень	0	0
9.	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	263,00	1144,60
10.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	493	493
11.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	129 659,00	564287,80

Примітка:

Відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» з 1 січня 2024 року мінімальна заробітна плата у погодинному розмірі – 42,6 гривні.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/ нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/ зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	213,00	0	213,00	894,60

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/ обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Реалізація положень проекту регуляторного акта не потребуватиме витрат з державного та місцевих бюджетів.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу), а тому відповідні розрахунки не проводилися.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	0	0	0	0	0
камеральні	0	0	0	0	0
виїзні	0	0	0	0	0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо	0	0	0	0	0

порушення вимог регулювання					
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): – затвердження плану моніторингу; – затвердження плану моніторингу із змінами; – затвердження звіту про вдосконалення; – прийняття звіту оператора; – погодження рішення верифікатора про проведення невідійної верифікації	0	0	0	0	0
Разом за рік	0	0	0	0	0
Сумарно за п'ять років	0	0	0	0	0

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

Порядковий номер	Назва державного органу	Витрати на адміністрування регулювання за рік, гривень	Сумарні витрати на адміністрування регулювання за п'ять років, гривень
Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	0	0	0

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України

Руслан СТІЛЕЦЬ

«__» _____ 2024 року